

PRIJEDLOG

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET
Broj:
Nikšić,

Na osnovu člana 64 stava 10 Statuta Univerziteta Crne Gore , a u vezi sa članom 24 Pravila studiranja na master studijama, Vijeće Filološkog fakulteta na sjednici održanoj od 12. 02. 2021. godine, donijelo je

ODLUKU

I

Prihvata se master rad na temu " Rodna stereotipizacija na frazeološkom korpusu ruskih, engleskih i srpsko-hrvatskih riječnika " kandidatkinje Dragane Pantović (broj indeksa 2/15), Studijski program za ruski jezik i književnost, smjer- Nauka o jeziku.

II

Imenuje se Komisija za odbranu master rada u sljedećem sastavu:

Prof. dr Ana Pejanović, mentorka
Prof. dr Sonja Nenezić, predsjednica
Doc. dr Marijana Cerović, članica

D E K A N I C A

Prof. dr Tatjana Jovović

FILOLOŠKI FAKULTET NIKŠIĆ			
PRIMLJENO:	01.02.2021		
ORG. JED.	BRG1	PRILOG	VRIJEDNOST
01	274		

UNIVERZITET CRNE GORE

FILOLOŠKI FAKULTET

VIJEĆU

Vijeće Filološkog fakulteta na sjednici održanoj 20. septembra 2019. godine donijelo je Odluku o imenovanju Komisije za ocjenu magistarskog rada na temu *Rodna stereotipizacija na frazeološkom korpusu ruskih, engleskih i srpsko-hrvatskih rječnika* kandidatkinje Dragane Pantović, br. indeksa 2/15, u sastavu: prof. dr Ana Pejanović, Filološki fakultet u Nikšiću, mentor, prof. dr Sonja Nenezić, Filološki fakultet u Nikšiću, predsjednik i doc. dr Marijana Cerović, Filološki fakultet u Nikšiću, član.

IZVJEŠTAJ

Magistarski rad Dragane Pantović, urađen u skladu sa Pravilima studiranja na postdiplomskim studijama Univerziteta Crne Gore, broji 129 stranica i, pored Izvoda rada, Apstrakta (na maternjem, ruskom i engleskom jeziku) i Sadrzaja, ima sljedeca poglavlja: Uvod, 1.Teorijski okvir 2. Klasifikacija i interpretacija frazeloškog korpusa ruskih, engleskih i srpsko-hrvatskih rječnika, Zakljucak, Bibliografija i Prilog.

Kandidatkinja u Uvodu pregledno opisuje predmet, cilj, metode, građu i strukturu svoga rada. Istiće aktuelnost i multidisciplinarnost teme, čiji je glavni cilj da se opišu genderi stereotipi na građi frazeološkog korpusa triju analiziranih jezika. U radu se primjenjuje nekoliko metoda: interpretativna i kontrastivna analiza pomoću kojih su dati opisi koncepata „muškarca“ i „žene“ kroz tri jezičke slike svijeta, kognitivnolingvistički metod, metod ideografskog opisa frazeoloških jedinica, kao i induktivni metodi na osnovu koga je izvršena sistematizacija ekscerpirane grade. Građa na kojoj je izvršeno istraživanje obimna je i sadrži 1442 rodno obilježene frazeološke jedinice, a ekscerpirana je iz dostupnih štampanih rječnika na sva tri jezika, korišćeni su i internet-resursi za dodatnu analizu.

U prvom poglavlju daje se teorijski okvir istraživanja, koji predstavlja istoriju pitanja postojećih lingvokulturoloških istraživanja o pitanju gendera, pri čemu je dat poseban osvrt na istraživanja istaknutih rusista, anglista i lingvista u regionu u ovoj oblasti. Poglavlje se sastoji od tri dijela u kojima se detaljno definišu ključni termini iz naslova. U prvom potpoglavlju definiše se stereotip i njegov odnos prema etalonu, kao i pojam stereotipizacije. U drugom potpoglavlju daju se karakteristike pojma roda i rodnih stereotipa, koncepti muškosti i ženskosti, a treće potpoglavlje

predstavlja kratki uvid u istorijat frazeologije kao nauke, pojam frazeološke jedinice i klasifikacije ovog jezičkog sloja.

U drugom poglavlju, koje predstavlja centralni dio rada, izvršena je kontrastivna analiza klasifikovanih rodno obilježenih frazeosemantičkih polja. FSP organizovana su u nizove, a oni su podijeljeni na osnovu referenta „muškarac“ i „žena“, čime je omogućena bolja preglednost rodne stereotipizacije koja i istražuje u radu. Rodno obilježene frazeološke jedinice, ekscerpirane iz ruskih, engleskih i srpsko-hrvatskih rječnika raspoređene su tabelarne nizove, čime je omogućena naporedna analiza njihove semantike i utvrđivanje sličnosti i razlika među njima. U horizontalnim nizovima raspoređene su frazeološke jedinice koje se razlikuju po jeziku iz kog su ekscerpirane, a u vertikalnim nizovima se nalaze frazeološke jedinice koje se razlikuju po referentu na koji se odnose. Kada je u pitanju referent, ukupna ekscerpirana građa bilježi 671 frazeološku jedinicu sa referentom „muškarac“ i 721 frazeološku jedinicu sa referentom „žena“, dok je 70 onih koji ne sadrže eksplicitnu rodnu informaciju u nekom od konfrontriranih jezika, ali su značajni u poredbenoj analizi. Građa koju čine rodno obilježene frazeološke jedinice razvrstana je u ukupno 9 rodno obilježenih frazeosemantičkih polja: 1) Biološka svojstva; 2) Fizički izgled i zdravlje; 3) Crte karaktera; 4) Intelektualne sposobnosti; 5) Govorna djelatnost; 6) Fizička stanja i navike; 7) Društveni odnosi; 8) Porodične uloge, i 9) Društveni status.

Sistematično je izvršena dalja klasifikacija rodno obilježenih frazeoloških jedinica u svakom od devet navedenih frazeosemantičkih polja. Svako FSP sastoji se od određenog broja semantičkih grupa.

Rodno obilježene frazeološke jedinice koje opisuju čovjekov fizički izgled razvrstane su u semantičke grupe sa zajedničkom osnovom poređenja i referentom rodne obilježenosti. Frazeosemantičko polje ‘Fizički izgled i zdravlje’ sastoji se od sljedećih semantičkih grupa: 1) Fizička ljepota; 2) Način odijevanja; 3) Boja kože; 4) Tjelesna građa, snaga i zdravlje; 5) Uzrast.

Rodno obilježene frazeološke jedinice koje opisuju čovjekove crte karaktera razvrstane su takođe u semantičke grupe sa zajedničkom osnovom poređenja i referentom rodne obilježenosti. Zbog složenih međusobnih odnosa klasifikacija je uslovna i nije u potpunosti precizna. Frazeosemantičko rodno obilježeno polje ‘CRTE KARAKTERA’ sastoji se od sljedećih semantičkih grupa: 1) Dobrota; 2) Hrabrost; 3) Stidljivost; 4) Temperament.

Frazeosemantičko rodno obilježeno polje ‘INTELEKTUALNA SPOSOBNOST’ sastoji se od sljedećih semantičkih grupa: ‘veoma glup, – a’ i ‘veoma pametan, – a’.

Frazeosemantičko rodno obilježeno polje ‘GOVORNA DJELATNOST’ sastoji se od niza sa zajedničkom semom ‘mnogo pričati, brbljati’.

Frazeosemantičko rodno obilježeno polje ‘FIZIČKA STANJA I NAVIKE’ sastoji se od jedne rodno obilježene semantičke grupe ‘mnogo piti/veoma pijan’.

Frazeosemantičko rodno obilježeno polje ‘DRUŠTVENI ODNOSI’ sastoji se od dvije semantičke grupe: 1) Zavisnost; 2) Muško-ženski odnosi. Unutar semantičke grupe ‘ZAVISNOST’ rodno obilježene frazeološke jedinice su raspoređene u odnosu na niz sa zajedničkom semom ‘biti nesamostalan, – a i razmažen, – a’.

Frazeosemantičko rodno obilježeno polje ‘PORODIČNE ULOGE’ sastoji se od tri semantičke grupe koje se nalaze u odnosu antonimije: 1) Uloga muža i žene; 2) Uloga sina i kćerke; 3. Uloga oca i majke.

Frazeosemantičko rodno obilježeno polje ‘DRUŠVENI STATUS’ sastoji se od dva niza sa zajedničkom semom ‘zanimanje i položaj’ i ‘način života’.

Kandidatkinja prije svake tabele opisuje njenu strukturu, a nakon prezentiranih i klasifikovanih primjera daje detaljnu analizu i zaključke koji se odnose na pojedinačne konkretne analizirane segmente u radu. Prilikom analize građe kandidatkinja se oslanja i na ranija istraživanja i relevantne izvore koji joj služe za potvrdu, ali i za diskusiju sa navedenim gledištim.

U Zaključku kandidatkinja konstatiše da se klasifikacija rodno obilježenih frazeoloških jedinica pokazala opravdanom sa aspekta rekonstrukcije procesa stereotipizacije u trima analiziranim jezicima i kulturama. Ustanovljeno je da muškarac i žena kao referenti u svim trima analiziranim jezicima podliježu procesu stereotipizacije, a čitav tok istraživanja, dokazuje da se, kada su u pitanju konfrontirani jezici, kategorija roda na sličan način konceptualizuje kod predstavnika slovenskih jezika, dok se neznatno razlikuje engleski kao neslovenski jezik. Dragana Pantović sažeto i jasno iznosi pojedinačne zaključke koji opisuju svaki od prethodno formulisanih rodnih stereotipa i daje njihovu zastupljenost u svakom od tri analizirana jezika.

ZAKLJUČAK KOMISIJE

Na osnovu svega izloženog, Komisija zaključuje da je kandidatkinja Dragana Pantović veoma temeljno i sistematično obradila temu *Rodna stereotipizacija na frazeološkom korpusu ruskih, engleskih i srpsko-hrvatskih rječnika*. Istimemo još jednom aktuelnost same teme i njenu novinu, kao i primjenu različitih metoda koje su korištene u radu. Mutidisciplinarnost koju je nametnula odabrana tema, postavila je i teže zahtjeve prema kandidatkinji, a ona ih je, po našem mišljenju, uspješno ispunila. Sama činjenica da je sprovedena analiza na veoma obimnoj gradi od 1442 rodno obilježene frazeološke jedinice: 779 iz ruskih, 321 iz srpsko-hrvatskih i 342 iz engleskih rječnika svjedoči o marljivosti kandidatkinje i ozbiljnosti istraživanja. Impozantan je i broj leksikografskih izvora – štampanih i elektronskih – ukupno 14, iz kojih je ekscerpirana građa, kao i konsultovana relevantna literatura koja broji 40 bibliografskih jedinica na tri jezika.

Sistematičnom klasifikacijom svoje obimne građe Dragana Pantović u radu dokazuje upućenost u predmetnu literaturu, dobro vladanje terminološkim aparatom a interpretacijom primjera – zrelost i sposobnost formulisanja pravilnih i naučno utemeljenih zaključaka.

Smatramo da njen istraživanje predstavlja važan doprinos proučavanju genderne lingvistike i frazeologije koje su na našim prostorima u zamahu. Značaj rada vidimo u preglednom opisu rodno markiranih frazeoloških jedinica triju analiziranih jezika, koji može biti koristan za

dalja istraživanja kako u genderologiji, tako i u frazeologiji, a takođe za objektivan i nepristrasan sud i otklanjanje nekih ranijih stanovišta koja se tiču pitanja roda i njegovog odraza u jeziku.

Rezimirajući gore navedeno, Komisija s posebnim zadovoljstvom predlaže Vijeću Filološkog fakulteta da prihvati ovaj izvještaj i kandidatkinju Dragana Pantović pozove na usmenu odbranu rada.

KOMISIJA

Ana Pejanović

Prof. dr Ana Pejanović
S. Nenezić

Prof. dr Sonja Nenezić
M. Cerović

Doc. dr Marijana Cerović

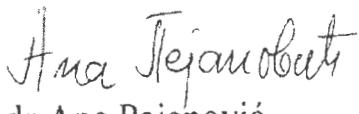
PRIMLJENO:	02.02.2021		
ORG. JED.	BROJ	PRILOG	VRIJEDNOST
01	274/1		

VIJEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA

PREDLOG KOMISIJE ZA ODBRANU

Predlažem sljedeći sastav komisije za odbranu magistarskog rada na temu *Rodna stereotipizacija na frazeološkom korpusu ruskih, engleskih i srpsko-hrvatskih rječnika* kandidatkinje Dragane Pantović.

1. Prof. dr Ana Pejanović, mentor
2. Prof. dr Sonja Nenezić, predsjednik komisije
3. Doc. dr Marijana Cerović, član

Prof. dr Ana Pejanović

S poštovanjem,

U Nikšiću, 27.1.2021.